

Plan van aanpak

Project: Actualisatie vergunningen en handhaving
Nedmag

Project/tijdschrijf code: diverse

Opdrachtgever: Provincie Groningen

Opdrachtnemer: Omgevingsdienst Groningen

Datum: 29-11-2023

Versie: 1.0 (eindconcept)

1. Inhoud

1. INLEIDING	3
2. PROJECTDEFINITIE	4
2.1 ACHTERGROND PROJECT	4
2.2 PROJECTDOELSTELLINGEN EN RESULTATEN	5
2.3 OPDRACHTGEVER EN OPDRACHTNEMER.....	5
2.4 MIDDELEN	5
2.5 RANDVOORWAARDEN	6
2.6 RELATIES MET ANDERE PROJECTEN EN/OF DEELNEMERS	6
2.7 BESLUITVORMING	7
2.8 TIJDSCRIVEN	7
3. PROJECTORGANISATIE	8
4. FINANCIËLE MIDDELEN	9
5. AANPAK.....	10
6. PLANNING.....	11
7. RISICO'S	12

1. Inleiding

Nedmag B.V. (hierna Nedmag) aan de Billitonweg in Veendam is een producent van magnesiumhydroxide, magnesiumoxide, calciumchloride en magnesiumchloride (magnesiumzouten). Nedmag emitteert ZZS en andere verontreinigende stoffen naar lucht en water.

Het afvalwater wordt indirect via de Veenkoloniale afvalwaterleiding (hierna vka) geloosd op de Eems. Naast Nedmag lozen nog zes andere bedrijven¹ op de vka (zeven in totaal). Via de vka wordt het afvalwater op de Eems en daarmee uiteindelijk in de Wadden- en Noordzee geloosd.

Recent is op de radio en door de schrijvende pers aandacht besteed aan de emissies van Nedmag en lozingen vanuit de vka. Naar aanleiding hiervan zijn de lozingen van Nedmag en zijdelings andere bedrijven in de Commissievergadering van 1 november 2023 en de Statenvergadering van 8 november 2023 besproken.

Er zijn drie moties ingediend (moties 73, 74 en 75). Motie 73 is verworpen, motie 74 is aangehouden en motie 75 is ingetrokken. De laatste motie (motie 75) is ingetrokken, omdat Gedeputeerde Staten (hierna GS) toegezegd hebben om invulling te willen geven aan de inhoud van die motie.

De Omgevingsdienst Groningen (ODG) is belast met toezicht, handhaving en vergunningverlening bij de bedrijven, waarvoor GS bevoegd gezag is op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingswet (Wabo) en vanaf 1 januari 2024 de omgevingswet (hierna *provinciale* bedrijven).

Via Gedeputeerde Van Dekken is de ODG de opdracht gegeven om met een projectplan te komen om invulling te geven aan de uitvoering van de inhoud van motie 75.

¹ Green Box Computing (Google), Electric Glass Fiber (NEG), Avebe, DFE Pharma (via Avebe), Plixxent (via Avebe), Kisuma (via Nedmag)

2. Projectdefinitie

2.1 Achtergrond project

Op 8 november 2023 hebben GS toegezegd om invulling te willen geven aan de uitvoering van motie 75. Deze motie houdt in:

- 1. Vergunningen van bedrijven die lozen via de vka evenals bedrijven die ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) uitstoten, tegen het licht houden.*
- 2. Waar nodig vergunningen aan te passen, waarbij de inzet moet zijn het milieu zo beperkt mogelijk te belasten.*
- 3. Te komen tot een eenduidige manier van het meten van de lozing en uitstoot van afvalstoffen, meetmethoden vast te stellen, evenals niet-bediscussieerbare grenswaarden.*
- 4. Onderzoek te starten naar neergeslagen stoffen in de omgeving van bepaalde bedrijven die door uitstoot zijn ontstaan.*
- 5. Onderzoek te doen naar de wijze of en hoe verschillende giftige stoffen op elkaar reageren, waardoor een toxicologische mix zou kunnen ontstaan en in aanvulling hierop een eco-toxicologisch onderzoek naar de effecten van lozingen op mens, flora en fauna.*
- 6. Consequenties van het overschrijden van waarden met de bedrijven te bespreken en zonder dralen op te treden tegen bedrijven die de regels reeds overtreden.*
- 7. Zo snel mogelijk alle gevraagde en daaruit voortvloeiende acties te ondernemen en daarvoor een tijdpad te bespreken met en ter goedkeuring van de Staten.*

Bepalen omvang van het project

De ODG kan op grond van zijn expertise een bijdrage leveren aan de punten 1, 2, 6 en 7 van motie 75. Het lijkt de ODG verstandig om het al ingezette traject van actualisatie van de vergunning en het handhavingstraject bij Nedmag door te zetten. Daarnaast lopen op dit moment de projecten ZZS en BREF WGC, die in belangrijke mate invulling geven aan de punten 1, 2, 6 en 7 van motie 75.

2.2 Projectdoelstellingen en resultaten

In de projectdoelstellingen en de te behalen resultaten wordt aangegeven wat de ODG kan doen:

- actualisatie van de omgevingsvergunning voor de indirecte lozing;
- actualisatie van de omgevingsvergunning ten aanzien van luchtemissies;
- handhaven op luchtemissies;
- juridisch bezien van de mogelijkheden om te handhaven op de indirecte lozing;
- implementatie van het BREF WGC (referentieproject) in de vergunning van Nedmag.

Het project omvat geen andere lozingen of luchtemissies dan veroorzaakt door Nedmag. De ODG heeft momenteel geen capaciteit om motie 75 breder uit te voeren. Toezicht, handhaving en vergunningverlening worden conform het geldende wettelijke kader en vastgesteld beleid uitgevoerd.

2.3 Opdrachtgever en opdrachtnemer

Opdrachtgever is de provincie Groningen (Gedeputeerde Staten). Opdrachtnemer is de ODG. Gedelegeerd opdrachtgever is de Teamleider Brzo.

2.4 Middelen

Hiervoor is de inzet nodig van de huidige projectgroep Nedmag, bestaande uit één projectleider, één projectsecretaris, twee luchtadviseurs, twee juristen, één afvalwaterspecialist, één vergunningverlener, twee toezichthouders en één projectondersteuner vanuit de ODG.

De volgende belangrijke ketenpartners zijn: Rijkswaterstaat (hierna RWS) (adviseur indirecte lozingen) en Waterschap Hunze en Aa's (nog beheerder van de vka). Daar waar hickups ontstaan is het aan de provincie om ervoor te zorgen dat de medewerking verkregen wordt.

2.5 Randvoorwaarden

Randvoorwaarde is dat de ODG voldoende tijd en ruimte krijgt om dit dossier volgens een door de ODG opgestelde planning af te handelen, waarbij de provincie een contactpersoon levert die de ODG faciliteert op het gebied van:

- beantwoording van vragen van de ODG, per direct via e-mail of schriftelijk;
- aanbidding van stukken, voorzien van collegevoorstel aan GS en PS (i.a.a. de ODG);
- aanwezigheid ODG bij het bespreken van door de ODG ingediende stukken in het portefeuilleoverleg;
- directe terugkoppeling van besluitvorming omtrent ingediende stukken via e-mail of schriftelijk aan de ODG;
- financiële middelen voor het inhuren van medewerkers die deelnemen aan de projectgroep en/ of die ervaren medewerkers vrijspelen om deel te nemen aan de projectgroep, vergaderfaciliteiten etc.;
- de ODG heeft geen mandaat voor dit bestuurlijk gevoelige dossier; dit betekent dat de provincie de uitgaande stukken verzorgt en zelf besluiten neemt.

2.6 Relaties met andere projecten en/of deelnemers

Bij de ODG lopen de volgende programma's en projecten die van invloed zijn op het voorliggende projectvoorstel voor de aanpak van Nedmag:

- Meerjarenactualisatieprogramma: als onderdeel van het meerjarenactualisatieprogramma toetst de ODG om de vijf jaar of vergunningen nog actueel zijn. Op basis van een risicobenadering worden vervolgens de vergunningen geactualiseerd.
- ZZS: de ODG heeft de emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij provinciale bedrijven in de periode 2020–2021 geïnventariseerd. De ODG is bezig met het actualiseren van de vergunningen. Het betreft hier emissies naar lucht en water voor zover het indirecte lozingen betreft. Dit is een zeer arbeidsintensief proces dat zeer specifieke kennis vergt. Jaarlijks rapporteert de ODG over de voortgang van dat programma.

-
- BREF WGC: eind vorig jaar is een nieuw BREF WGC² vastgesteld. Dit is een Europees document dat de beste beschikbare technieken (hierna BBT) voor luchtemissies van de chemische industrie omschrijft. De ODG heeft voor de implementatie van dit BREF een project opgestart.

2.7 Besluitvorming

GS zijn bevoegd gezag voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De ODG (directeur ODG) heeft geen mandaat voor bestuurlijk gevoelige dossiers. Ten behoeve van de besluitvorming adviseert de ODG het bevoegd gezag.

2.8 Tijdschrijven

Voor medewerkers worden door de ODG diverse tijdschrijfnummers beschikbaar gesteld. De provincie Groningen maakt zaken voor de betreffende procedures tijdig aan.

² BREF WGC staat voor Best Reference Document Common Waste Gas Management and Treatment Systems in the Chemical Sector.

3. Projectorganisatie

Interne projectorganisatie ODG

- 1 projectleider
- 1 projectsecretaris
- 2 luchtadviseurs
- 2 juristen
- 1 afvalwaterspecialist
- 1 vergunningverlener
- 2 toezichthouders
- 1 projectondersteuner

Projectorganisatie opdrachtgever (provincie Groningen)

- In te vullen door de provincie Groningen

Stuurgroep

- teamleider Brzo-Noord (ODG)
- teamleider VTH (provincie Groningen)
- teamleider SPA (ODG)

De projectleider van de ODG bereidt de agenda van de stuurgroep voor.

4. Financiële middelen

De ureninzet van personeel is in beginsel via de begroting van Brzo-Noord geborgd. De kosten zullen enkel ten laste komen van de provincie Groningen.

Aanvullende middelen zijn nodig voor een projectsecretaris, specialistisch advies (met name waterspecialist), de huisadvocaat van de provincie Groningen, vergaderfaciliteiten, bemonstering en analyse voor de indirecte lozing etc. Een raming van de kosten volgt.

5. Aanpak

Dit hoofdstuk zal in een latere fase van het project nader worden uitgewerkt. Het actualiseren van de bestaande omgevingsvergunning van Nedmag en het doorzetten van de handhaving op dit dossier binnen de wettelijke kaders en beleidslijnen zal in ieder geval onderdeel van de aanpak zijn. Tevens ligt het zeker niet voor de hand om te wachten, totdat Nedmag een aanvraag om revisievergunning zal indienen. De omgevingsvergunning zal derhalve ambtshalve worden geactualiseerd en onder het regime van de omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking zal treden.

6. Planning

Planningsoverzichten zullen worden opgesteld en er zullen ieder kwartaal aan de opdrachtgever en de stuurgroep worden gerapporteerd.

Vooralsnog zullen de volgende onderdelen worden voortgezet en opgepakt (daar waar mogelijk is een indicatieve tijdsplanning aangegeven):

1. Vergunning actualiseren voor de indirecte lozing;
 - a. Advies van de ODG wordt dit jaar aan de provincie overlegd. Nadat provincie akkoord is gegaan met het advies van de ODG om de vergunning van Nedmag te actualiseren voor de indirecte lozing, kan het ontwerp van de ambtshalve wijziging van de vergunningvoorschriften in 2024 ter inzage worden gelegd.
2. Vergunning actualiseren voor luchtemissies conform BREF WGC (BBT-conclusies WGC):
 - a. Vergunning actualiseren voor luchtemissies conform de BBT-conclusies WGC bij de calcineerovens en het magnesiumhydroxide-productieproces.
 - b. De ODG heeft hiervoor al een opdracht en er is al een verzoek om informatie naar Nedmag gestuurd.
 - c. Nedmag dient informatie hierover in voor uiterlijk 1 december 2023. Als de informatie binnen is, wordt dat door de ODG beoordeeld.
 - d. Er wordt gekeken of de aangeleverde informatie voldoende is om een besluit te maken. Zo niet dan wordt om aanvullende informatie gevraagd.
 - e. Als er voldoende informatie is om een besluit te maken, dan wordt er een ambtshalve wijziging van de vergunning gemaakt. Dit besluit wordt dan ter inzage gelegd.
 - f. Eventuele zienswijzen worden verwerkt in een definitief besluit.
 - g. Eventueel beroep en hoger beroep.
3. Vergunning actualiseren voor luchtemissies vanuit de schachtovens;
 - a. De ODG heeft hiervoor al een opdracht gekregen van de provincie. Er is nog geen officieel verzoek om informatie gestuurd aan Nedmag maar er is wel al veel contact geweest hierover met Nedmag in het

-
- kader van de mogelijke revisievergunningaanvraag die het bedrijf wilde doen en de implementatie van de BBT-conclusies WGC.
- b. De ODG zal een verzoek om informatie sturen aan Nedmag voor de actualisatie van de vergunning voor de schachtovens.
 - c. Nedmag zal informatie aanleveren over de luchtemissies uit de schachtovens. De termijn die gegeven zal worden in het informatieverzoek moet wel redelijk zijn voor het bedrijf om een aantal zaken grondig uit te kunnen zoeken zoals het toepassen van een deNOx op de schachtovens.
 - d. Er wordt gekeken of de aangeleverde informatie voldoende is om een besluit te maken. Zo niet dan wordt om aanvullende informatie gevraagd.
 - e. Als er voldoende informatie is om een besluit te maken dan wordt er een ambtshalve wijziging van de vergunning gemaakt. Dit besluit wordt dan ter inzage gelegd.
 - f. Eventuele zienswijzen worden verwerkt in een definitief besluit.
 - g. Eventueel beroep en hoger beroep.
4. Handhaven van de loodemissies uit de schachtovens LOD;
- a. Zodra een onderbouwing van de provincie is ontvangen voor het niet verlengen van de begunstigingstermijn, kan dat verzoek officieel in een brief aan het bedrijf worden afgewezen.
 - b. Controle op de dwangsombeschikking. De last onder dwangsom kent een dwangsom per kwartaal. Nedmag heeft een meetplicht voor lood, welke ook geldt per kwartaal (om de drie maanden). Wij kunnen dus met iedere meting per kwartaal controleren of aan de last wordt voldaan. Dit doen wij voor het eerst in de periode april-juni 2024. Ergens in deze periode zal Nedmag een meting moeten uitvoeren welke wij dan controleren. Eventuele invorderingsbrieven verstuurd door provincie na ons advies.
5. Zoutzuuremissies calcineerovens
- a. Er is een VLOD verstuurd voor de overtreding van de zoutzuuremissies van de calcineerovens met een begunstigingstermijn tot 1 januari 2025. Nedmag heeft zienswijzen ingediend welke gaan over zowel het wettelijk kader als de termijn. De ODG is bezig met het beantwoorden

van deze zienswijzen middels een brief. Deze brief wordt zo snel mogelijk verzonden.

- b. Er wordt (conform het beleid van de provincie Groningen) pas een definitieve LOD opgelegd na het verstrijken van de termijn in de VLOD³.

6. Stofemissies uit calcineerovens

- a. Er is op 9 juni 2023 een VLOD verstuurd met een aantal overtredingen rondom de stofemissies uit de calcineerovens. Het gaat om:
 - i. Niet goed uitgevoerde kwaliteitsborging van de continue metingen
 - ii. Overtreding van de eis van 30 mg/Nm³ als voortschrijdend 12-maand gemiddelde bij lijn 3200
 - iii. Overtreding van de eis van maximaal 100 mg/Nm³

Na het versturen van de VLOD is hier nog een nieuwe overtreding geconstateerd, te weten:

- iv. Overtreding van de eis van 30 mg/Nm³ als voortschrijdend 12-maand gemiddelde bij lijn 3100
- b. Zodra de provincie gemotiveerd heeft laten weten wel/niet in te stemmen met de door de ODG voorgestelde aanpak (advies van 22 september 2023) voor punt iii (de 100 mg/Nm³ eis) kan de ODG verder met de aanpak van deze specifieke overtreding.
- c. Voor de overige overtredingen geldt dat de ODG controleert of aan de lasten in de VLOD wordt voldaan. Als dit niet zo is, wordt na het verstrijken van de begunstigingstermijnen in de VLOD een LOD⁴ opgesteld. Voor punt ii geldt dat dit pas in april 2024 kan worden gecontroleerd.
- d. Voor punt iv wordt gecontroleerd of hier daadwerkelijk sprake is van een nieuwe overtreding. In dat geval zal een VLOD worden opgesteld.

³ Voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom

⁴ Last onder dwangsom

7. Risico's

De volgende risico's worden voorzien:

- Verschil van inzicht tussen Nedmag en ODG over de BREF WGC en andere richtlijnen, regelgeving etc. en de mogelijkheid dat het bedrijf in beroep in het gelijk wordt gesteld;
- Juridische procedures;
- De omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Dit nieuwe wettelijke kader zal vragen en onzekerheden met zich meebrengen;
- Beschikbare capaciteit in relatie tot werkzaamheden van de ODG (projectleiding, vergunningverlening, luchtadvies, juridisch advies en wateradvies). Ook op de externe markt zijn niet de juiste adviseurs op dit moment beschikbaar;
- Maatschappelijke zorgen (pers, omroep, omwonenden);
- Medewerking van het bedrijf en het aanleveren van documenten;
- Prioritering van werkzaamheden voor andere stakeholders zoals de provincies Fryslân en Drenthe alsmede de Groningse gemeenten.